

Praksishåndbok

«Sammen om lærerutdanning»

Studieåret 2024-2025

Fotograf: Ingvild Stokka

Grunnskolelærerutdanningen 1-7 og 5-10

Universitetet i Sørøst-Norge

Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap

www.usn.no/praksisglu

Innhold

INNLEDNING	4
INNHOOLD OG ORGANISERING AV PRAKSISSTUDIET.....	5
Praksisuker – tidspunkt for gjennomføring av praksis	5
Oversikt praksisuker de ulike semestrene.....	6
Innhold og progresjon i praksisopplæringen	6
Hovedtema for praksisstudiet de ulike studieårene.....	8
Samarbeidsavtaler med praksisfeltet.....	8
Organisering av praksisplasser ved campusbasert grunnskolelærerutdanning	8
Organisering av praksisplasser ved nett- og samlingsbasert GLU (Campus Notodden)	9
Arbeidstid og studentundervisning i praksis	9
Deltakelse og ansvar for undervisningstimer.....	9
Skolehverdagen	10
Skolen som læringsarena	10
Praksisforberedelser for praksislærere (praksisfeltet).....	11
Praksisforberedelser for studentene på USN.....	11
Besøksdag – i forkant av oppstart i praksis ved ny praksisskole	11
Tidsramme.....	12
Møte med praksislærer	12
Møte med rektor	12
Forventningsnotat til praksis.....	13
Veiledningskontrakt mellom praksislærer og student	13
PRAKSISOPPFØLGINGEN.....	14
Hensikt - rammer og organisering.....	14
Ulike former for praksisoppfølging	15
«Innedag» (på nett og på campus).....	15
Praksisoppfølgingen på nett.....	15
Filme seg selv (MOSO)?	16
Webinar	16
Praksisoppfølging på praksisskolen.....	16
VURDERING AV STUDENTEN I PRAKSIS.....	17
Formålet med vurderingen	17
Frist for innsendelse av praksisvurderingen	17

Studenter som står i fare for å få praksis vurdert til ikke-bestått	18
Varsel om fare for ikke bestått praksis	18
Ved ikke-bestått praksis	19
Skikkethetsvurdering.....	19
ANDRE BESTEMMELSER	20
Politiattest	20
Taushetsplikt	20
Egenerklæring om tuberkulintest	20
Vikariat under praksisperioden	20
Praksis på eget arbeidssted og/eller på skoler der man har nære relasjoner	21
Regler for fravær/permisjon i praksisperioden	21
Godkjent fravær	21
Gyldig fravær	22
Retningslinjer dersom det skulle oppstå personskade i praksis	22
For studenter - Forsikring/skader i praksis.....	22
SENTRALE STYRINGSDOKUMENTER I PRAKSISOPPLÆRINGEN.....	23
ROLLER, ANSVAR OG OPPGAVER I SAMARBEIDET OM PRAKSIS.....	23
Universitetet.....	23
Programleder ved USN	24
Praksisrådgiver ved USN	24
Faglærere ved USN	24
Rektor ved praksisskolen	25
Praksislærer ved praksisskolen.....	25
Studenten	26

INNLEDNING

Denne praksishåndboken beskriver rutiner og retningslinjer for praksisstudiet ved grunnskolelærerutdanning på masternivå (MGLU) 1.-7. og 5.-10. trinn. Informasjonen retter seg til studenter og faglærere ved universitetet, skoleledere og praksislærere ved lærerutdanningskolene/praksisskolene.

Ved USN har vi både campusbasert og nett- og samlingsbasert grunnskolelærerutdanning. Du finner våre campusbaserte grunnskolelærerutdanninger i Drammen, Porsgrunn og Vestfold, mens nett- og samlingsbaserte grunnskolelærerutdanning er lokalisert på Notodden. Studieåret 24/25 starter også USN nett- og samlingsbaserte studier MGLU 1.-7. i Hallingdal, med undervisningslokaler på Gol. Praksisstudiet organiseres ut fra studentens grunn-campus (campus studenten søkte opptak til).

Ved campus Drammen, Porsgrunn og Vestfold har studentene undervisning på campus de tre første semestrene av utdanningen. Fra fjerde semester kan studentene velge fag fra andre campus og fagene kan være nett- og samlings- eller campusbaserte. Syklus II (fjerde og femte studieår) er i sin helhet nett- og samlingsbasert.

Campus Notodden og Hallingdal tilbyr nett- og samlingsbasert grunnskolelærerutdanning alle studieårene. Dette innebærer at studentene aktivt deltar i ukentlig undervisning på nett. I tillegg gjennomføres det obligatoriske samlinger hvert semester, fortrinnsvis ved campus Notodden, men samlinger på andre campuser ved USN kan bli aktuelt i løpet av studiet. Det kommer an på studentens fagvalg og hvor fagene er lokalisert.

Grunnskolelærerutdanningen er en profesjonsutdanning som skal sikre studentene solid fagkunnskap og samtidig utvikle studentens identitet som lærer. En profesjonsutdanning kjennetegnes ved at det i tillegg til faglig kompetanse også stilles spesifikke krav til praktiske ferdigheter. Lærerutdanningen foregår derfor på to ulike læringsarenaer – på universitetet og i lærerutdanningskolene/praksisskolene. Praksisstudiene skal bidra til at studenten skaffer seg innsikt i alle sider ved yrket og utvikler forståelse for hva lærerrollen omfatter. Studenten skal i praksisperiodene ha hele praksisskolen som læringsarena og inngå i et arbeids- og læringsfellesskap som bidrar til profesjonsdanning og kompetansebygging gjennom felles planlegging, erfaringsutveksling, analyse og refleksjon. Lærerutdanningskolen/praksisskolen skal være en arena for utprøving og læring gjennom øvings situasjoner med veiledning, og praksiserfaringene skal integreres i USNs læringsaktiviteter.

For å oppnå målet om at studentene skal få en fullverdig og kvalifisert lærerutdanning, er vi avhengige av godt samarbeid med skoler som kan ta imot studentene i praksis.

Alle fag i utdanningen er profesjonsrettet. All praksis må være bestått før studenten får vitnemål.

INNHold OG ORGANISERING AV PRAKSISSTUDIET

Studentenes praksisstudium består av 115 hele dager fordelt over de fire første studieårene. Fem av disse dagene er observasjonspraksis og er lagt til starten av praksisopplæringen 1. studieår. De resterende 110 praksisdagene er veiledet og vurdert praksis, der fem av dagene vektlegger overgang mellom barnehage og grunnskole for MGLU 1-7, og overgang ungdomsskole – videregående skole for MGLU 5-10. Overgang mellom barneskole – ungdomsskole inngår som tema i begge studieprogrammene.

Fordeling av dager i praksisstudiet:

Syklus 1: 1.- 3. studieår; til sammen 85 dager

Syklus 2: 4.- 5. studieår; til sammen 30 dager

I tillegg til selve praksisdagene gjennomføres det praksisforberedelser på universitetet, enten som seminarer på campus eller på nett. All praksis med tilhørende møter er obligatorisk. Praksisdagene kan organiseres ulikt fra år til år. Det kan benyttes punktpraksis, halve dager, hele dager og sammenhengende uker gjennom studieløpet.

Praksisopplæringen skal være variert, noe som innebærer at studentene skal ha praksis på de ulike trinnene utdanningen kvalifiserer for, og på ulike skoler i løpet av studietiden.

Praksis i et annet lands skole i forbindelse med internasjonale utvekslingsopphold eller internasjonalt semester kan godkjennes som del av det obligatoriske praksisstudiet ([Jf. Nasjonale retningslinjer for lærerutdanningene](#))

Utlandspraksis er lagt til tredje studieår og studentene kan søke om fire uker praksis i India, Norden, Spania, Tanzania og/eller Toronto.

Praksisuker – tidspunkt for gjennomføring av praksis

Oppdatert oversikt finner du på nettsiden www.usn.no/praksisglu

Oversikt praksisuker de ulike semestrene

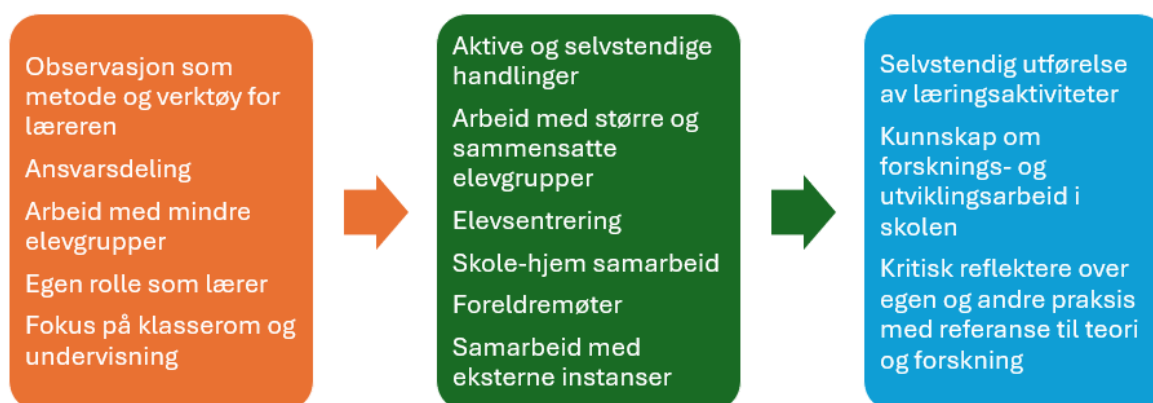
	Høstsemester	Vårsemester	MGLU 1-7	MGLU 5-10	Totalt antall dager
1. studieår	3 uker	4 uker	Mellomtrinn	Ungdomstrinn/ Mellomtrinn	35
2. studieår	2 uker + 5 dager overgangspraksis	3 uker	Småskoletrinn	Ungdomstrinn	25 + 5
3. studieår	4 uker	0	Småskoletrinn/ Mellomtrinn	Mellomtrinn	20
4. studieår	3 uker	3 uker	Småskoletrinn/ Mellomtrinn	Ungdomstrinn/ Mellomtrinn	30

Innhold og progresjon i praksisopplæringen

Refleksjon over egen lærerrolle og utvikling er sentrale tema i alle praksisperioder og det forventes at studenten viser progresjon også innenfor disse områdene.

Læringsutbyttebeskrivelsene danner blant annet utgangspunkt for praksislærers og faglærers veiledning og vurdering av studentens praksisstudium.

Mange av våre grunnskolelærerstudenter jobber allerede i skolen, mens andre har lite eller ingen erfaring fra skolehverdagen og lærerrollen. Studentens arbeids- og studieerfaring må danne utgangspunkt for hvor stort ansvar studenten kan ha, spesielt ved starten av praksisopplæringen. Uansett ståsted skal studenten vise utvikling i sin læringsprosess i løpet av praksisstudiet. Progresjon i praksis kan skisseres på følgende måte:

Studentene starter praksisstudiet med aktiv deltagende observasjon den første uken i praksis, deretter skal de gradvis få mer ansvar for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i samarbeid med eventuelle medstudenter og under veiledning av praksislærere. I begynnelsen av praksisopplæringen kan undervisningen studenten har ansvar for, ev. planlegges og gjennomføres *sammen med* praksislærer, det kommer an på studentens ståsted. Studenten kan for eksempel få ansvar

for deler av en undervisningstime (oppstart, avslutning) eller få ansvar for mindre grupper av elever.

I de [nasjonale retningslinjene](#) for master grunnskolelærerutdanning (MGLU) er det beskrevet forventet læringsutbytte i praksisstudiet etter 3. studieår (syklus 1) og etter 5. studieår (syklus 2).

I praksis syklus 1 (de tre første studieårene) er det lagt vekt på lærerrollen, lærerarbeidet, elevmangfoldet, skolen som organisasjon og lærerens tilrettelegging for læring av fag.

Dette omhandler:

Lærerarbeidet i møte med det flerkulturelle klasserom

- Klasseledelse
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- Tilpasset opplæring og læringsfremmende vurdering
- Skolen som organisasjon og samarbeid med andre institusjoner

I praksis syklus 2 (de to siste studieårene), skal studenten videreutvikle sin lærerkompetanse.

Praksisstudiet skal i syklus 2 gi en mer inngående kunnskap om læreprosesser, lærerens tilrettelegging for læring av fag og forsknings- og utviklingsarbeid.

Dette omhandler:

- Læringsledelse og dypere forståelse av elevmangfold
- Forsknings- og utviklingsarbeid relatert til skolen
- Utvikling av endringskompetanse

Det er utarbeidet særskilte læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudiet knyttet til områdene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse for det enkelte studieår. Læringsutbyttebeskrivelsene er nærmere beskrevet i emneplanen for praksis.

Selv om de nasjonale retningslinjene skisserer et hovedtema for praksisopplæringen hvert studieår, vil studentene i praksis møte alle temaene gjennom hele utdanningsløpet. Praksisstudiet skal gi studenten kompetanse til å planlegge, gjennomføre og vurdere (egen) undervisning, alltid med henblikk på å lede elevers læringsarbeid. Slik kompetanse opparbeides i prosess der oppgavene først løses i samarbeid med andre (praksislærer/medstudenter) og etter hvert mer selvstendig. Dette innebærer at det er forskjell på de oppgaver studentene møter i første praksisperiode og det som kreves i tredje og fjerde praksisperiode.

Det er viktig å presisere at det vil være individuelle forskjeller med hensyn til studentenes kompetanse og erfaringer og det vil være ulike elevgrupper studentene møter i praksis.

Hovedtema for praksisstudiet de ulike studieårene

Første studieår

Hovedtema i praksisstudiet første studieår er lærerrollen og lærerarbeidet. Studenten skal arbeide spesielt med klasseledelse. Studenten skal starte arbeidet med å utvikle sin læreridentitet og sin relasjonskompetanse. Studenten skal planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i samarbeid med praksislærer og eventuelt medstudenter.

Andre studieår

Hovedtema i praksisstudiet andre studieår er lærer- og elevrollen. Studenten skal arbeide spesielt med tilpasset opplæring, læreprosesser, vurderingsformer og lærerarbeidet i møte med mangfoldet i klasserommet. Studenten skal arbeide med kontaktlærerrollen og ta mer selvstendig ansvar for planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning med bruk av planleggingsverktøy basert på didaktisk relasjonstenkning. Praksis har fokus på overganger og for GLU 1-7 et spesielt fokus på begynneropplæring i høstsemesteret.

Tredje studieår

I tredje år av praksisstudiet skal studenten tilegne seg kunnskap om skolen som organisasjon. Studenten skal videreutvikle samarbeidskompetanse i arbeidet med foresatte og andre eksterne aktører.

Fjerde studieår

I fjerde år av praksisstudiet skal studenten fortsette å tilegne seg kunnskap om skolen som organisasjon. Studenten skal tilegne seg inngående kunnskap om elevers utvikling, læreprosesser, arbeidsmåter og vurderingsformer som fremmer inkluderende klasse- og læringsmiljø. Videre skal studenten være bevisst på hvordan et godt psykososialt skolemiljø kan fremme læring og utvikling. Studenten skal kritisk reflektere over egen og andres praksis med referanse til teori og forskning, og gjennom dette videreutvikle egen profesjonalitet.

Samarbeidsavtaler med praksisfeltet

Det skilles mellom *lærerutdanningsskoler* og *praksisskoler*. **Lærerutdanningsskoler** er betegnelsen på skoler som har inngått 5-årig samarbeidsavtale med universitetet og som ligger i kommuner tilknyttet en av campusene. Lærerutdanningsskolene tar ofte imot flere grupper med studenter. **Praksisskoler** er betegnelsen på skoler som inngår 1.-2-årige samarbeidsavtaler med universitetet: skolene tar som regel imot enkeltstudenter, eller ev. 2-3 studenter i praksis. USN inngår samarbeidsavtaler med praksisskoler i hele landet.

Organisering av praksisplasser ved campusbasert grunnskolelærerutdanning

(campusene Drammen, Porsgrunn og Vestfold samt Hallingdal)

Det er praksisadministrasjonen som organiserer praksisgruppene og plasserer studentene ut i lærerutdanningsskolene. Praksisopplæringen gjennomføres vanligvis i grupper på inntil 4 studenter. Det er studentenes studieprogram, studieår og fag som er styrende for hvor de utplasseres i praksis.

Universitetet kan pålegge studenter reisevei på inntil en time hver vei til praksisskolen. For campusstudenter gjelder reisevei fra studentens campus.

Praksismøter og fagdager for praksisfeltet gjennomføres fortrinnsvis på campus.

Organisering av praksisplasser ved nett- og samlingsbasert GLU (Campus Notodden)

For studenter ved nett- og samlingsbaserte studier vil praksisadministrasjonen i samarbeid med studentene skaffe praksisplass på en skole i nærheten av studentens hjemsted. Ofte tar studentene selv kontakt med skoler i sitt nærmiljø for å skaffe praksisplass. Studentene får med seg et «forespørselsbrev» med svarskjema fra praksisadministrasjonen ved campus Notodden. Universitetet inngår deretter formelle samarbeidsavtaler med skolene som har svart ja til å ta imot studenten(e). Universitetet kan pålegge studenter reisevei på inntil en time hver vei til praksisskolen. Grunnen til dette er todelt; vi prioriterer å benytte praksisskoler vi allerede har avtaler med, og vi ønsker at det skal være flere studenter ved hver skole. Dette styrker studentenes mulighet for å reflektere over egen og andres praksis. Studenter kan ha praksis alene dersom det ikke er flere studenter ved samme studieprogram som bor i nærheten av hverandre.

Studenter som er bosatt i regionen rundt campus Notodden eller som bor i kommuner knyttet til en av våre andre campuser med grunnskolelærerutdanning; Drammen, Vestfold eller Porsgrunn vil etter nærmere avtale få praksis på en av våre lærerutdanningskoler USN har samarbeidsavtaler med.

Universitetet kan etter faglige vurderinger plassere studenter i våre lærerutdanningskoler ved campus Notodden der det er aktuelt (for eksempel dersom en student har strøket i praksis og må gjennomføre praksisperioden på nytt). Dersom det ikke er mulig å skaffe praksisplass i nærheten av studentens bosted kan det også gis tilbud om praksis tilknyttet en av våre lærerutdanningskoler på Notodden.

Arbeidstid og studentundervisning i praksis

Normal arbeidsdag for studentene i praksis er fra kl. 08.00–16.00, og deltakelse på møter utover dette når det er aktuelt. Studentene skal i praksisperiodene følge en lærers arbeidstid som utgjør ca. 43 timer per uke, bundet og ubundet tid.

Studenten må få tydelig beskjed om tidspunkt for oppmøte og avslutning i praksis hver dag. Ofte starter lærerne inntil en time før elevene møter til første time.

Deltakelse og ansvar for undervisningstimer

Studentene skal delta i mest mulig undervisning/organisert samhandling med elever per uke. Som en hovedregel skal studentene delta i gjennomsnittlig 16 undervisningstimer/økter pr uke. Så langt det er praktisk mulig skal studenten ha ansvar for gjennomsnittlig 4-5 undervisningsøkter per uke, enten alene, eller sammen med medstudent(er).

Undervisningstimen studentene har hovedansvaret for skal fortrinnsvis foregå i de fagene studentene har og har hatt på universitetet. Studentene må regne med å delta og undervise også i andre fag for å skaffe seg mest mulig erfaring fra skolehverdagen i løpet av

praksisperiodene. Studenten skal som en hovedregel observere aktivt når praksislærer og eventuelle medstudenter underviser og trekkes inn som medlærer der det er naturlig.

Veiledning

Arbeidsdagene på skolen skal inneholde veiledning. Det er viktig at både studenter og praksislærere setter av tilstrekkelig tid til dette. Studentene må sikres praksisopplæring og veiledning i sine fag (fagene de studerer på universitetet). Veiledning innebærer både løpende før- og etterveiledning i forbindelse med undervisningsøkter. Dette kommer i tillegg til at det settes av skjermet tid til ukentlige veiledningssamtaler av minst 45-60 min. varighet. Lærere som er ansvarlig for veiledning skal så langt det er mulig ha formell veiledningskompetanse.

Skolehverdagen

Så langt det lar seg gjøre innenfor praksisperiodens rammer, skal studenten i tillegg til praksisopplæringens fokus på undervisning og veiledning, også delta i skolens øvrige virksomhet, som for eksempel teammøter, elevsamtaler, foreldresamarbeid og pedagogisk utviklingsarbeid. Praksisopplæringen skal gi studentene et realistisk bilde av hva som inngår av arbeidsoppgaver i lærerprofesjonen.

Skolen som læringsarena

Hele skolen skal være læringsarena, selv om en eller to praksislærere har et særlig ansvar for veiledning og vurdering av studenter. Hele skolen som læringsarena innebærer blant annet at studentene inngår i arbeids- og læringsfellesskapet ved praksisskolen og kan delta i flere klasser der det er hensiktsmessig. Det er praksislærer og/eller skolens ledelse som avgjør hvilken møtevirksomhet studentene skal delta på. Dersom praksisperioden sammenfaller med en av skolens/kommunens planleggingsdager, er det ønskelig at studentene gis anledning til å delta på planleggingsdagen.

I samarbeid med praksisfeltet bør studentene også kunne innhente empiri til oppgaver, blant annet i forbindelse med FoU-arbeid.

FORBEREDELSE TIL PRAKSISPERIODENE

Praksisforberedelser for praksislærere (praksisfeltet)

USN har ansvaret for å innkalle praksisfeltet til praksisforberedende møter i forkant av praksisperiodene. Informasjons- og dialogmøtene organiseres fortrinnsvis etter studentenes studieår; praksislærere for førsteårsstudenter, praksislærere for andreårsstudenter etc. I enkelte semestre kan praksisforberedende møter erstattes av filmressurser og/eller ved at aktuelt informasjonsmateriell sendes ut til praksisfeltet på e-post.

Informasjon om praksis og aktuelle praksisdokumenter publiseres på praksisnettsidene www.usn.no/praksisglu

Praksisforberedelser for studentene på USN

Studentene har sine praksisforberedelser i fagundervisningen, i egne praksisseminarer på nett (starten av utdanningen), og/eller ved deltakelse på «temaverksteder» når de er på samling. All informasjon, filmressurser og praksisdokumenter er tilgjengelig i studentenes praksis- og profesjonsrom i Canvas. Emneplanen for praksis står sentralt i forberedelsene.

Praksisforberedelsene på universitetet skal i tillegg til øvelser og forberedelser til profesjonsfaglige temaer og aktiviteter omhandle form og innhold for praksisoppfølgingen samt informasjon om hvilken faglærer som skal følge opp studentene i praksis.

Avhengig av studieår vil også forventningsnotatet inngå i praksisforberedelsene sammen med gjennomgang av vurderingsskjemaet og bruk av undervisningsplanleggingsverktøy.

Besøksdag – i forkant av oppstart i praksis ved ny praksisskole

Der det er praktisk mulig, er det ønskelig at studenter, som skal i praksis på en ny skole, gjennomfører en besøksdag i forkant av oppstart i ordinær praksis.

Besøksdagen er det første møtet for studentene med skolen, praksislærer og rektor ved skolen de skal ha praksis ved. Det følgende gir en anbefaling av hvordan besøksdagen kan gjennomføres. Det vil alltid være variasjoner, men det er viktig at studentene opplever at innholdet er gått gjennom. Noe av innholdet kan legges til oppstart av praksisperioden, eller møte før praksis på USN.

Det studentens ansvar å ta kontakt med sin praksislærer og/eller rektor for å avtale tidspunkt for besøksdagen.

Hensikten er at studentene skal få informasjon om skolen de skal ha praksis på, bli kjent med rutiner og satsingsområder samt bli kjent med praksislærere i god tid før praksisperiodens oppstart.

Tidsramme

Det er naturlig å sette av en halv arbeidsdag eller mer til besøksdagen, og vi tenker oss en todeling av dagen:

- Møte med praksislærer og klassen
- Møte med rektor

Møte med praksislærer

- Studentene møter praksislærer og elevene på trinnet, eller trinnene, der praksis skal foregå
- Omvisning på skolen (studenten får se blant annet klasserom, møterom, personalrom og arbeidsrom som kan benyttes i praksisperioden)
- En oversikt over lærernes og praksisperiodens timeplan
- En plan for veiledningen
- En informasjon om årsplaner for fagene i praksisperioden
- En periodeplan med oversikt over temaer i praksisperioden og hva studentene får ansvar for
- Studentene gir personopplysninger for å få adgang til skolens digitale læringsplattform
- Organisering av skoledagen
- Avklare kommunikasjonsform for å varsle praksislærer om ev. fravær fra praksis pga. sykdom

Møte med rektor

- Skolen (antall elever, ansatte, organisering, rutiner osv.)
- Skolens satsningsområder
- HMS-rutiner som blant annet brannvern, skolens ordensreglement og andre fellesrutiner
- Forventninger til studentene
- Ansvar som student
- Arbeidstidsavtalen for grunnskolelærere
- Informasjon fra skolen om hensyn ved bruk av sosiale medier
- Informasjon om skolens regler for bruk av mobiltelefon

Annet

- Planer; årsplan, halvårsplan og periodeplan
- Trafikkopplæringsplan og hvordan elevene kommer til skolen; går, sykler, tar buss/drosje osv.
- Foreldresamarbeid og læringsverktøy

Ved USN registreres alle politiattester på den enkelte student. Ingen studenter skal møte i skolene før denne er registrert. Ved semesterregistrering undertegner studentene på taushetserklæring og egenerklæring for tuberkulose.

Dersom skolen har en egen taushetserklæring de ønsker at studentene skal gjøre seg kjent med

og underskrive, kan dette gjøres på besøksdagen.

Forventningsnotat til praksis

Med en utdanning som går ved fire campuser vil det være variasjoner i hvilke dokumenter som benyttes. I dette kapittelet nevner vi dokumenter som for enkelte er obligatoriske, men som for andre vil være en anbefaling.

Studenten skal skrive og levere et forventningsnotat til sin praksislærer i forbindelse med praksisforberedende møte i forkant av praksisukene. Alternativt kan forventningsnotatet leveres og gjennomgås sammen med praksislærer i forbindelse med oppstart i praksis. Med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsene for det gjeldene studieår skal studenten beskrive sine forventninger til praksisperioden.

Forventningsnotatet skal inneholde følgende:

1. Studentens egne forventninger til utbytte av praksisperioden.
2. Forventninger til praksislærer, praksisskole og eventuelt medstudenter.
3. Refleksjon over egne utviklingsmål i forhold til praksis.
 - Hvordan vil du som student arbeide for å nå disse målene?
 - Hva vil du ha spesielt fokus på i denne praksisperioden?

(Mal for forventningsnotatet er tilgjengelig i studentens praksisrom i Canvas, samt på praksisnettsidene www.usn.no/praksisglu)

Veiledningskontrakt mellom praksislærer og student

Ved nett- og samlingsbasert GLU anbefaler vi at student og praksislærer inngår en skriftlig veiledningskontrakt i forkant eller ved oppstart av praksis.

Veiledningskontrakten kan inneholde følgende punkter:

- Avklaring av rammer for veiledningen, tidspunkt og varighet
- Skal studenten levere veiledningsgrunnlag i forkant av veiledningssamtalen?
- Gjensidig taushetsplikt
- Avklare forventninger til hverandre
- Gjennomgang av studentens forventningsnotat til praksisopplæringen og til praksislærer
- Praksislærers forventninger til student, for eksempel at studenten skal skrive logg hver dag, bruke didaktisk undervisningsplanleggings skjema etc.
- Læringsutbyttebeskrivelsene for praksisperioden (se vurderingsskjema) skal tas opp til refleksjon i veiledningssamtalene.

PRAKSISOPPFØLGINGEN

Hensikt - rammer og organisering

Alle faglærere, studenter og praksislærere skal ha en felles forståelse for hva praksisoppfølgingen innebærer; mål, hensikt, form og innhold i de ulike studieårene. Praksisforberedelsene på universitetet skal omhandle form og innhold for praksisoppfølgingen samt informasjon om hvilken faglærer som skal følge opp studentene i praksis.

Praksisoppfølgingen organiseres ut fra studentens grunncampus (det vil si det campus studenten søkte opptak til).

Studentene skal så langt det er praktisk mulig ha praksisoppfølging i «sine fag» i løpet av studiet og oppfølging av ulike faglærere i løpet av praksisstudiet. Som oftest vil studenten få oppfølging av en lærer fra USN som studenten kjenner fra faget sitt. Men der det er satt sammen studentgrupper som har ulike fag, er det ikke alltid oppfølgingslærers fag samsvarer med studentens fag. Tema for praksisoppfølgingen skal være aktuelt for hele studentgruppen, uansett fagkombinasjoner.

Praksisoppfølgingen kan gjennomføres på ulike måter, uavhengig av oppfølgingsform er det viktig å ha fokus på hensikten med oppfølgingen. Studentene skal oppleve og erfare praksisoppfølgingen som nyttig og lærerik. Målet er å binde teori og praksis sammen, og gi økt læringsutbytte for studenten. Tema/fokus i hver oppfølgingssamtale tilpasses etter behov, men omfatter som hovedregel:

Studenten og studentens hverdag i praksis

Refleksjoner knyttet til læringsutbyttene i praksis

Ev. refleksjoner knyttet til praksisoppdraget (der det er aktuelt)

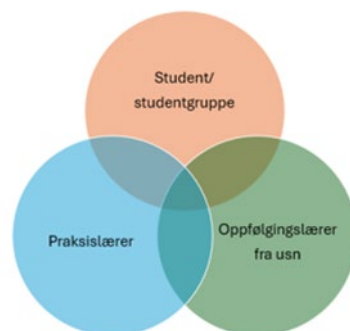
Faglig dialog og erfaringsutveksling

Faglærere som har studenter fra grunncampus Drammen, Porsgrunn og Vestfold samt Hallingdal gjennomfører fysisk oppfølging på praksisskolen/lærerutdanningskolen.

For faglærere som har studenter fra grunncampus Notodden vil det som en hovedregel være geografiske hensyn som legges til grunn for om praksisoppfølgingen gjennomføres på praksisskolen eller via nett. Ved behov gjennomføres praksisoppfølging på praksisskolen uavhengig av avstand.

Form og innhold for praksisoppfølgingen skal være avklart på forhånd slik at alle parter har fått anledning til å forberede seg og avklare forventninger til gjennomføringen.

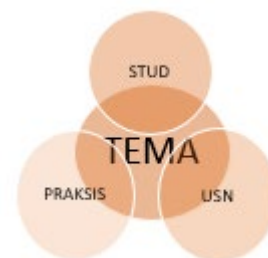
Tidsbruk for praksisoppfølgingen vil variere ut fra type praksisoppfølging; trepartsamtale på nett, webinar, «inndag», eller fysisk oppfølging på praksisskolen. Hvor «aktive» student(er) og praksislærer(e) er i den faglige samtalen, vil også variere og ha betydning for tidsrammen.

Ulike former for praksisoppfølging

Trepartsamtale på nett og/eller på praksisskolen:

Trepartsamtale er et begrep som benyttes om en faglig samtale mellom faglærer/oppfølgingslærer, student(er) og praksislærer. Praksislærer eller faglærer er ordstyrer. Dette avtales på forhånd.

Samtalen skal være en likeverdig læringsamtale der alle tre parter må delta aktivt. Det er viktig at denne samtalen ivaretar læringsaspektet. Dersom vi skal få reflekterte studenter må vi fremelske evnen til å stille spørsmål, mer enn å komme med fasitsvar.

Den faglige trepartsamtalen mellom student(er), praksislærer og faglærer/praksisoppfølgingslærer kan ta utgangspunkt i et tema, etisk dilemma eller annen aktuell problemstilling sprunget ut fra studentens egne erfaringer fra praksisopplæringen. Temaet/dilemmaet/problemstillingen drøftes med utgangspunkt i de forskjellige ståstedene deltakerne har, slik at alle aktuelle perspektiver blir belyst. Intensjonen med trepartsamtalen er at studenten oppnår større forståelse for, blir «litt klokere» på temaet/problemstillingen han/hun har valgt å drøfte og reflektere over.

Det er i utgangspunktet studenten/studentgruppen som velger tema for trepartsamtalen, og som melder inne tema til sin praksisoppfølgingslærer god tid i forkant av trepartsamtalen. Hvordan kan studentene gjøre bruk av sine innsikter fra fagundervisningen på USN i møtet med skolens praksisopplæring? Hvordan kan situasjoner fra skolehverdagen ev. etiske dilemmaer, problemstillinger, utfordringer gjøres til tema for analyse og profesjonsfaglig begrepsdannelse? Innholdet i trepartsamtalen må ta hensyn til hvilket studieår studenten befinner seg på, samt hvilket ståsted den enkelte student har med tanke på erfaringer fra læreryrket. Enkelte studenter har jobbet mange år i skolen, mens andre har lite eller ingen erfaring fra læreryrket.

«Innedag» (på nett og på campus)

«Innedag» i praksis viser til at studentene i løpet av en praksisperiode, tas ut av ordinær praksis i skolen en halv/hel dag, for å møte medstudenter i kullet, sine faglærere og ev. praksislærere og kombinasjonslærere. (Studentens grunn-campus legger føringer for hvor studentene møtes, enten på nett eller på campus) Hensikten med «innedag» er å gi studentene mulighet til å reflektere sammen i grupper og i plenum om de erfaringer, ev. dilemmaer de møter i praksisopplæringen.

Praksisoppfølgingen på nett

Praksisoppfølgingen på nett kan gjennomføres på ulike måter, i det følgende skisseres de alternativene som er mest benyttet.

Filme seg selv (MOSO)?

Studenten kan filme seg selv i praksisundervisning. Innholdet i filmen er utgangspunkt for trepartsamtalen. Gjennomføres i samråd med og godkjenning fra faglærer, praksisskole og foreldre/foresatte.

Fra og med studieåret 2024-2025, vil enkelte faglærere ta i bruk [MOSO](#) (Mentoring and Observation Software) som et prøveprosjekt.

Webinar

Innebærer at en flere studenter fra ulike praksisskoler møtes på nett for å ha samtale med sin faglærer, medstudenter og praksislærere fra ulike praksisskoler. Det settes maks grense på antall deltakere (maks 3 studenter og 3 praksislærere). Kan gi mulighet for refleksjoner omkring et tema basert på erfaringer fra ulike praksisskoler og geografiske beliggenheter. Webinar gjør det mulig for deltakerne å få innblikk i hvordan et felles tema fra praksisopplæringen og skolehverdagen kanskje kan ha ulike innfallsvinkler ved ulike skoler og kommuner.

Studentens faglærer gir informasjon om organiseringen og forberedelsene til webinarret i god tid før oppstart i praksis.

Studentene velger mellom utvalgte profesjonsfaglige temaer bestemt av faglærer.

Praksislærer og student har sammen ansvar for å melde seg på et aktuelt webinar?

Praksisoppfølging på praksisskolen

Der det er praktisk mulig gjennomføres praksisoppfølgingen på praksisskolen ved at faglærer f.eks. deltar som observatør i undervisningstimer studentene har hovedansvaret for med påfølgende samtale med studenten og praksislærer. Hovedfokus: hva ønsker studenten veiledning på som utgangspunkt for refleksjonssamtale?

Tema/fokus i hver oppfølgingssamtale tilpasses etter behov, men omfatter som hovedregel:

Studenten og studentens hverdag i praksis

Refleksjoner knyttet til læringsutbyttene i praksis

Ev. refleksjoner knyttet til ev. praksisoppgavet (der det er aktuelt), utprøving av ulike undervisningsopplegg el.

Faglig dialog og erfaringsutveksling

Separate samtaler

NB! All praksisoppfølging skal i tillegg til felles samtale inneholde *separate samtaler* mellom faglærer og studenter og mellom faglærer og praksislærer.

VURDERING AV STUDENTEN I PRAKSIS

Det er et grunnvilkår ved praksisstudiet at studenten får veiledning og vurdering. Vurderingen av studenten i praksis skal gjøres i samarbeid med universitetet. Men siden det er praksislærerne og praksisskolen som observerer og veileder studenten, er det praksislærer som utformer den skriftlige sluttvurderingen (egen mal for vurderingsskjema for hvert studieår).

I sluttvurderingen skal både student og praksislærer fylle inn sine refleksjoner og vurderinger knyttet til oppnådd læringsutbytte i praksis.

Der det er praksis både i høstsemesteret og i vårsemesteret vurderes alle praksisukene samlet. Studenten skal ha en kort midtveivurdering/underveivurdering etter høstpraksis som inneholder beskrivelse av hva som har fungert bra og hva studenten bør jobbe videre med neste semester.

Det er stor forskjell på studentene i ulike studiekull, og kravene i praksisopplæringen må derfor tilpasses. Det betyr for eksempel at kravene for fjerdeårsstudenter skal være langt høyere enn kravene til førsteårsstudenter for å få praksis bestått praksis.

Hver praksisperiode (studieår) vurderes med vurderingsuttrykket *bestått/ikke bestått*. Dersom studenten ikke består en praksisperiode får han/hun et forsøk til, men kan ikke gå videre til neste års praksis før den aktuelle perioden er bestått.

Vurderingsskjemaer for det enkelte studieår kan lastes ned fra praksisnettsidene

www.usn.no/praksisglu

Formålet med vurderingen

Formålet med vurdering i praksis er å støtte opp om læring og utvikling hos den enkelte student. Vurderingen skal gi studentene et klart bilde av hvordan de ligger an i forhold til læringsutbyttet for praksisstudiet og samtidig gi «*framovermeldinger*» om utviklingsmuligheter den enkelte student har.

Vurderingen «følger» studenten, og studenten skal levere kopi av vurderingen til ny praksislærer påfølgende studieår.

Frist for innsendelse av praksisvurderingen

Frist for innlevering av praksisvurderingen i Wiseflow er en kalenderuke etter studentens siste dag i praksis, det vil si når alle praksisdager er gjennomført (ev. feriedager kommer i tillegg). Det er studentenes ansvar å levere inn vurderingen i Wiseflow.

Fristen for innleveringen er relativt kort. Vi anbefaler derfor at praksislærere har gode rutiner underveis i praksisperiodene for å loggføre veiledningene og annet som inngår i vurderingen.

Studenter som har hatt fravær fra praksis og som må ta igjen praksisdager, venter med innlevering av vurderingen til alle praksisdagene er gjennomført.

Studenter som står i fare for å få praksis vurdert til ikke-bestått

Dersom praksislærer er bekymret for om studenten skal få bestått praksis, må studenten og universitetet informeres om dette så tidlig som mulig. Studenten innkalles i slike tilfeller til en samtale med representant for praksisskolen (vanligvis praksislærer) og en representant for universitetet (programleder/faglærer/praksisrådgiver). Studenten skal få god informasjon om innholdet i møtet han/hun innkalles til. Studenten skal etter at slik melding er gitt ha spesiell oppfølging fra praksislærer og faglærer, og veiledningen skal spesielt rettes mot områder studenten må forbedre.

Vi ønsker at det skal være lav terskel for å kontakte oss om bekymringer knyttet til studentene. Det er bedre å ta kontakt for å drøfte en sak en gang for mye enn en gang for lite. Ta kontakt så tidlig som mulig dersom det er en bekymring.

Årsaker til at studenter ikke består praksis kan for eksempel være manglende kunnskaper, ferdigheter og/eller manglende generell kompetanse sett i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene i emneplanen for praksis. Andre årsaker kan være at studenten har fravær fra praksis uten gyldig grunn.

Varsel om fare for ikke bestått praksis

Dersom en student står i fare for å ikke bestå praksis **skal** "melding om fare for ikke bestått praksis" fylles ut så tidlig som mulig i praksisperioden. Dette for at studentene skal ha mulighet for å gjøre endringer i sin praksis i henhold til punktene i varselet: [Melding om fare for å få praksis vurdert til ikke bestått.](#)

Det skriftlige varselet må inneholde en tydelig og detaljert beskrivelse av hvilke forhold ved studentens kunnskaper, ferdigheter og/eller generelle kompetanse som må forbedres dersom studenten skal sluttvurderes til «*bestått*» i den gjeldende praksisperioden. Skjemaet skal signeres av praksislærer, representant fra USN (programleder/faglærer/praksisrådgiver) og student før det sendes/leveres til praksisrådgiver og arkiveres.

Melding om fare for å få praksis vurdert til ikke bestått er hjemlet i [Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Sørøst-Norge](#) (kap.5). For utfyllende bestemmelser: [Merknader til forskrift om studier og eksamen ved USN](#) (kap. 5).

Ved ikke-bestått praksis

En student som får praksis vurdert til *ikke bestått* i en praksisperiode får ett nytt forsøk til å bestå praksisperioden. Studenten kan ikke gå videre til neste års praksis før den aktuelle perioden er bestått. Dersom studenten for andre gang ikke består samme praksisperiode, [mister studenten studieretten](#).

Ved 2. forsøk i samme praksisemne skal studenten gjennomføre praksis på en ny skole med ny praksislærer. Dette betyr at studenten får mer trening og veiledning, og vil dermed ha bedre forutsetninger for å tilegne seg ferdigheter og kompetanse som er nødvendig for å fungere godt som lærer. Det presiseres også at studentens praksisvurdering fra ikke-bestått praksis i dette tilfellet **ikke** skal videreføres til ny praksislærer med mindre studenten selv ønsker det. Denne bestemmelsen følger av vilkårene i [universitets- og høyskoleloven § 11-6 Eksamen og sensur, første ledd](#).

Skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En skikkethetsvurdering skal være en veileder og støtte for studenten det angår og i første rekke en hjelp for å komme seg videre i studiet.

Skikkethet er forankret i [Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning](#).

I denne forskriften er det beskrevet en rekke konkrete krav for hva en skikket lærer skal være i stand til å gjøre. Det betyr at alle som er i kontakt med en student må kjenne til innholdet i skikkethetsforskriften.

To former for skikkethetsvurdering

1. Løpende skikkethetsvurdering (bekymringsmelding)
2. Særskilt skikkethetsvurdering (tvilsmelding om skikkethet)

Løpende skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet, og inngår i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer.

Særskilt skikkethetsvurdering benyttes i spesielle tilfeller, og begynner med at skikkethetsansvarlig mottar begrunnet tvilsmelding.

Institusjonsansvarlig for skikkethet ved lærerutdanningene ved USN er [Linn Kristell Bostedt Isaksen](#)

Se nærmere informasjon på våre nettsider: [Skikkethet - Universitetet i Sørøst-Norge \(usn.no\)](#)

Dersom du som praksislærer eller student er bekymret for at en student/medstudent ikke oppfyller kravene i skikkethetsforskriften, ber vi deg ta kontakt med programleder, praksisrådgiver eller praksisoppfølgingslærer ved USN. Vi vil hjelpe deg med prosessen.

ANDRE BESTEMMELSER

Politiattest

Alle studenter må levere politiattest ved studiestart. Politiattesten skal ikke være eldre enn 3 måneder og sendes på Digipost til USN. «Overflyttingsstudenter» fra andre høyskoler/universitet må levere dokumentasjon på levert politiattest, ev. sende inn ny politiattest. Politiattesten er gyldig så lenge studiet varer.

På våre nettsider finner du rutiner for å bestille og levere politiattesten: <https://www.usn.no/studier/soknad-og-opptak/krav-om-politiattest/>

Tidsfrister

«Dersom et studium har klinisk undervisning eller praksis som er omfattet av [universitets- og høyskoleloven § 12-2](#), skal universitetet eller høyskolen kreve at studentene legger fram politiattest ved opptak til studiet. Studentene skal sende politiattesten senest tre uker etter at de aksepterte tilbudet om studieplass». Dette fremgår av [§ 6-2.Tidsfrister for å legge fram politiattest](#).

Taushetsplikt

Ved studiestart og deretter ved hver semesterregistrering i StudentWeb må studentene krysse av for å ha lest og godtatt taushetserklæring som gjelder for all praksis. Taushetsløftet omfatter den gjeldende "[Lov om universitet og høyskoler](#)" til enhver tid bestemmer. Ledelsen ved praksisstedet er ansvarlig for å informere studenter om bestemmelser og rutiner omkring taushetsplikten ved sin skole, og for å vurdere om studenter bør undertegne taushetsløftet på nytt. Rapporter, observasjoner og notater er interne arbeidsdokumenter som skal behandles slik at uvedkommende ikke får adgang til dem. Det skal ikke brukes navn på elever i logger og annen skriftlig dokumentasjon.

Egenerklæring om tuberkulintest

Alle studenter i lærerutdanningene må signere egenerklæring som gjelder tuberkulose i StudentWeb i forbindelse med semesterregistrering.

Vikariat under praksisperioden

Under praksisperiodene skal ikke studentene vikariere på praksisskolen. All praksisopplæring skal være veiledet og vurdert. Dersom praksislærer blir syk, skal skoleledelsen fortrinnsvis sette inn andre lærere som kan vikariere for praksislærer. Studenter kan ved forespørsel unntaksvis undervise alene eller sammen med studentgruppen. Det skal eventuelt skje med støtte fra rektor eller en annen praksislærer ved praksisskolen. Ved tvilstilfeller skal universitetets praksisrådgiver kontaktes.

Praksis på eget arbeidssted og/eller på skoler der man har nære relasjoner

Studenter skal ikke ha praksis på samme skole som man er ansatt ved eller der man har nære relasjoner til ansatte og/eller elever. Praksisstudiet skal være veiledet og vurdert på en så objektiv måte som mulig. Det kan være vanskelig å skille mellom rollene som kollega og som student. Studenten plikter å gi opplysninger om nære relasjoner og/eller tilsettingsforhold til praksisrådgiver på grunncampus.

Arbeidserfaring som lærer kan ikke godkjennes som praksis.

Regler for fravær/permisjon i praksisperioden

- 1 All praksis og praksisforberedelse er obligatorisk, og all praksis må være bestått før studenten får vitnemål
- 2 Planlagt fravær (for eksempel ferieturer) i praksisperiodene godkjennes ikke
- 3 Praksisskolen kan gi permisjon for enkelttimer der det oppstår behov for legebesøk o.l. på kort varsel
- 4 Hele fraværsdager må tas igjen etter ordinær praksisperiode. Praksisskolen har ansvar for at studenten får gjennomført det antall praksisdager som ligger til gjeldende studieår
- 5 Studenten leverer egenmelding til praksisskolen ved fravær under 5 dager
- 6 Studenten leverer sykemelding/bekreftelse fra lege til praksisskolen når fravær på grunn av egen eller barns sykdom overstiger fem dager
- 7 Avtale om tidspunkt for gjennomføring av tilleggsdager gjøres mellom student og praksislærer/rektor

Praksislærer/rektor gir beskjed til praksisadministrasjonen om antall dager studenten står til «rest» med samt informasjon om når de resterende praksisdagene skal gjennomføres. Alt fravær tas igjen før studenten sluttvurderes.

Godkjent fravær

Godkjent fravær er fravær hvor studenten blir kalt inn til møter i regi av universitetet. Dette fraværet godskrives som praksis og må ikke tas igjen. Eksempler på godkjent fravær:

- Møter i universitetsstyret
- Møter i Klagenemd
- Møter i Skikkethetsnemd
- Tillitsvalgtsmøter
- Meddommer
- Politiske møter som folkevalgt

Gyldig fravær

Gyldig fravær gir rett til å ta igjen praksis, og må tas igjen utenom de ordinære praksisperiodene, jfr. [Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Sørøst-Norge](#) §5-4. For å få gyldig fravær må man søke om det. Det må fremvises legeattest i de fleste tilfeller for å få gyldig fravær. I enkelte tilfeller kan det utvises skjønn.

Eksempler på situasjoner som kan gi gyldig fravær:

- Egen sykdom eller barns sykdom
- Permisjon fra studiet
- Dødsfall i familien eller lignende personlige påkjenninger

Studenten leverer sykemelding/bekreftelse fra lege til universitetet når fravær på grunn av egen eller barns sykdom overstiger tre dager. Universitetet vil ta kontakt med praksisstedet.

Alt annet fravær medfører stryk i praksis jfr. [Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Sørøst-Norge](#) §5-3. Praksisperioden kan også vurderes til «ikke bestått» ved manglende oppfylling av obligatoriske aktiviteter eller tilstedeværelse.

Retningslinjer dersom det skulle oppstå personskade i praksis

Studenter vil i sine praksisstudier være vernet av Arbeidsmiljølovens bestemmelser om fullt ut forsvarlig arbeidsmiljø. Arbeidstidsbestemmelser i loven skal følges.

Studenter skal som hovedregel regnes som en arbeidstaker på praksisstedet. Det vil si at studenten er underlagt arbeidsmiljølovens plikter og rettigheter (§5). I praksis skal avvik meldes etter praksisstedets rutiner, og det er praksisstedet (arbeidsgiver) som har plikt til å sende skademelding til NAV (NAV-skjema). Det er da praksisstedet som følger opp avviket og håndterer eventuelle skader studenten har pådratt seg. Avviket skal også meldes USNs avvikssystem, send kopi av skademeldingen til praksisrådgiver ved campus som studenten tilhører.

For studenter - Forsikring/skader i praksis

Du kan søke om å få dekket helseutgifter via Studentsamskipnaden.

Yrkesskadeforsikring og ansvarsforsikring av studenter i praksis bestemmes i [lov om yrkesskadeforsikring](#) og [lov om skadeserstatning](#). Når det gjelder hvem som er å regne som arbeidsgiver, så er dette i utgangspunktet virksomheten der studenten er i praksis.

Ved skade på studentens eiendeler (f.eks. briller) i forbindelse med praksis, må det undersøkes om studenten selv har forsikring som dekker tapet. Om studenten ikke selv har utvist skyld og ikke har forsikring som dekker skaden på eiendelen vil USN kunne dekke slike

tap, men det må vurderes i hver enkelt sak om USN har ansvar. Studenten kan [fylle ut skjema](#) og sende sitt fakultet, ved programleder.

SENTRALE STYRINGSdokumenter I PRAKSISOPPLÆRINGEN

USN sine program- og praksisplaner er utarbeidet på bakgrunn av det som angis i følgende dokumenter:

- Opplæringsloven og til enhver tid gjeldende regelverk og styringsdokumenter for grunnskolen
- Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 (2016)
- Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 (2016)
- Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningene
- Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (2016)
- Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN)
- Studieplaner for grunnskolelærerutdanningene på masternivå trinn 1-7 og 5-10
- Emneplan for praksis MGLU 1-7 ved USN
- Emneplan for praksis MGLU 5-10 ved USN

ROLLER, ANSVAR OG OPPGAVER I SAMARBEIDET OM PRAKSIS

Universitetet

Universitetet (ved visedekan og programledelse) skal:

- Sørge for at alle undervisningsfag skal være profesjonsrettede lærerutdanningsfag og omfatte didaktikk og arbeid med grunnleggende ferdigheter i faget.
- Sørge for at alle undervisningsfag og skoler relevante fag og emner skal være forskningsbaserte, erfaringsbaserte og forankret i et forskningsaktivt fagmiljø.
- Sørge for at alle fag i utdanningen sammen med praksisstudiet skal bidra til at studenten utvikler sin identitet som lærer.
- Sikre at praksisstudiet organiseres slik at studenten opplever helhet og sammenheng i studiet og bidra til utvikling av både lærerutdanningsinstitusjon og partnerskole.
- Tilby videreutdanning i veiledningspedagogikk for praksislærere.
- Sørge for at faglærere følger opp studenter ved praksisskolene under praksisstudiet.
- Sørge for at det gjennomføres systematiske evalueringer av forberedelser, gjennomføring og etterarbeid av praksisstudiet for å sikre videreutvikling og samarbeid om praksisstudiet.

Programleder ved USN

Programleder har sammen med visedekan for grunnskolelærerutdanningene et overordnet ansvar og samarbeider med praksisrådgiver og faglærere når det gjelder organisering og innhold i praksisstudiet.

Programleder skal:

- Ha et faglig ansvar for integrering av praksisstudiet og ivaretagelse av emneplaner for praksis på syklus 1 og 2
- Ha ansvar for årlig informasjon om skikkethetsvurdering.
- Være rektors kontaktperson mht. profesjonsfaglige spørsmål knyttet til praksisoppfølging.
- I samarbeid med praksisrådgiver gjennomføre informasjons- og dialogmøter på nett for praksislærere og rektorer i forkant (og ev. etterkant) av praksisukene hvert semester.

Praksisrådgiver ved USN

Praksisrådgiver skal:

- Legge til rette for, informere og følge opp studentene i praksisstudiet.
- Følge opp praksisskolene mht. samarbeidsavtaler og informasjon om refusjon.
- Ivareta informasjon, kommunikasjon og samarbeid med praksisskolene ved skoleledelse og praksislærere.
- I samarbeid med programleder gjennomføre informasjons- og dialogmøter på nett for praksislærere og rektorer i forkant av praksisukene hvert semester.
- Gjennomføre evalueringer (for praksislærere, faglærere og studenter) og foreslå tiltak knyttet til kvalitetsutvikling i samarbeid med programkoordinator og praksisfelt.
- Bistå med veiledning og praksisoppfølging ved behov.

Faglærere ved USN

Alle faglærere uansett fag skal forberede studentene på praksisstudiet og knytte undervisningen på universitetet opp mot praksisfeltet.

Faglærer skal:

- Delta på aktuelle møter om praksis og praksisoppfølgingen.
- Være kjent med emneplanen for praksis.
- Planlegge og sette av tid til praksisoppfølging og veiledning i de ukene det er aktuelt.
- Ta kontakt med «sine» studenter og praksislærere i god tid og senest uken før praksisoppfølgingen for å avtale nærmere innhold og rammer for oppfølgingen i praksis.
- Sette av tid til separate samtaler med praksislærer og med studentene i praksisoppfølgingen.

- Være faglig kontaktperson for «sine» studenter og praksislærere under praksisopplæringen.
- Formidle innhold og fokusområder for undervisningen til praksisskolene/praksislærer og studenten (via filmsnutter og/eller tilgjengelige emneplaner på nett).
- Gjennomgå praksislærers sluttvurdering av studenten.
- Ansvar for å gi informasjon om oppkobling til nettmøte/zoom eller teams til studentene og praksislærere (sende lenke).

Rektor ved praksisskolen

Rektor har det overordnede ansvaret for praksisopplæringen ved skolen og skal sørge for at det legges gode rammer for praksisopplæringen samt være kontaktperson overfor praksisadministrasjonen ved universitetet.

Rektor/skoleleder skal:

- Være kontaktperson for universitetet.
- Delta på aktuelle samhandlingsarenaer mellom lærerutdanning og skole.
- Sørge for at praksislærere utfører arbeidet med praksisstudiet i samsvar med gjeldende styringsdokumenter.
- Sørge for at studentene får undervisningspraksis i sine fag, og at de sikres avtalte antall undervisningstimer og veiledningstimer, samt tid til møter og andre praksisrelaterte aktiviteter.
- Legge til rette for at studentene får egnet arbeidsplass og blir inkludert i det sosiale fellesskapet på skolen.
- Legge til rette for at studenter som har hatt gyldig fravær gis mulighet til å ta igjen nødvendig antall dager i praksis.
- Sørge for at studentene får møte hele skolens virksomhet, har hele skolen som praksisarena/læringsarena og får kunnskap om skolen som organisasjon.
- Ha det overordnede ansvaret for skikkethetsvurderingen på skolen og kontakte universitetet der det oppstår tvil om en students skikkethet.

Praksislærer ved praksisskolen

Praksislærer skal:

- Sette seg godt inn i den informasjonen universitetet sender ut på e-post.
- Kjenne til aktuell [emneplan for praksis](#), praksishåndbok og aktuelt regelverk for praksisstudiene.
- Forberede studentenes praksisstudium og delta på samarbeidsmøter (fortrinnsvis digitale møter) med universitetet.
- Ivareta praksis for studentene, inkludert undervisningstimer, vurderingsarbeid og veiledning.
- Ivareta progresjon i praksisstudiet ved å lese tidligere vurdering(er).

- Kontakte praksisrådgiver dersom det oppstår problemer i praksisperioden.
- Vurdere studentens praksisperiode til bestått/ikke bestått praksis i samarbeid med skoleleder og universitetet.
- I samarbeid med aktuell faglærer, praksisrådgiver og/eller programleder ved USN informere studenten så snart som mulig, dersom det er tvil om studenten vil bestå praksisperioden, Jf. [Forskrift om studier og eksamen ved USN](#)
- Vurdere studentenes skikkethet, og i samarbeid med skoleleder, ta kontakt med universitetet dersom det er tvil om studentens skikkethet
- Legge til rette for og gjøre avtale om tidspunkt og rammer for praksisoppfølgingen i samarbeid med faglærer og studenten(e).
- Gjennomføre egen samtale med faglærer i forbindelse med praksisoppfølgingen (10-15 min.)
- Gi muntlig ev. kort skriftlig undervisningsvurdering/midtvurdering til studenten der praksis er fordelt på høst og vårsemester.
- Ferdigstille sin del av vurderingsskjemaet slik at studenten kan levere skjemaet til universitetet innen en uke etter at all praksis er gjennomført gjeldende studieår.

Studenten

Studenten skal:

- Sette seg inn i de rutiner og retningslinjer som gjelder for praksisstudiet. Praksishåndboka for gjeldende studieår er obligatorisk lesing.
- Delta på informasjonsmøter og praksisforberedelser på universitetet.
- I forkant av oppstart i praksis avtale tidspunkt for planleggingsmøte med praksislærer på praksisskolen. Møtet holdes senest en uke før praksisperioden starter.
- Levere kopi av tidligere vurderingsskjema fra praksis til ny praksislærer.
- Ta ansvar for undervisning/oppgaver i praksis i samarbeid med praksislærer.
- Si ifra til praksisskolen om eventuelt fravær og levere egenmelding/sykmelding til praksisskolen (se regler for fravær i praksis).
- Samarbeide med faglærer og praksislærer om praksisoppfølgingen.
- Skrive egenvurdering fra praksisopplæringen jf. vurderingsskjema for praksis de ulike studieårene.
- Gjennomføre individuell samtale med sin faglærer i forbindelse med praksisoppfølgingen (10-15 min.)
- Delta i sluttsamtale med praksislærer for gjennomgang og signering av vurderingsskjema.

**Besøk vår nettside for dokumenter og aktuell informasjon om praksis ved
grunnskolelærerutdanningen!**

www.usn.no/praksisglu

